

Latweefchu Awises.

Nr. 36.

Zettortdeenà 6. Septemberi.

1862.

Awifchu - sinuas.

Behterburga. Muhfu Kung's un Keiser's nakti no 16ta us 17to Augustu aisbrauzis ar eisenbahni us Moskawu un 25ta Augustà atkal pahbrauzis mahjäs.

Rihga. 22trà Augustà Leelwirfki Aleksander un Wladimir Aleksandrowitsch, Prinzesseenes Marie un Eigenie un Printschi Sergei un Georg Romanowski no Keepajas un Jelgawas Rihgà atbraufuschi un ar eisenbahni aisbraufuschi Behterburgà.

Rihgà 25ta Augustà no Dubbulteem, fur juhrà bij masgajeos, atnahze augstais Ministera kung's Walujew's un Rihdsineeki leelà Gildes istabà winnu meelofuschi ar leelu-gohda maltiti. Winnu wiffadi augsti gohdajuschi un wesselibu dserroht winnam firsnigi pateifuschi par wiffu to labbumu, fo Kreewu walstei un muhfu tehwasemmei darrijis un nu ihpafchi semneekem darroht.

Arkangalà pee baltas juhras 29ta Juhfa nakti til stipri fallis, fa labbiba nosalluse; tàpat arri raksta no Pinnusemme's, fur daschà widdà itt wiffa labbiba un sahle tà nosalluse, fa redsams bads un jaw taggad 1 muzza rudsu maksajohht 13 rubl. Tahdu leelu baddu wehl ne effoht tur redsejuschi. Krohnis 200 tuhlf. rubl. leenejis, lai labbibu pehrl.

Elfinworfè, Pinnusemme's ohstà, 18ta Augustà ar 2 leeleem karea-fuggeem atbrauzis Enlenderu Prinzis Alwreds un ar leelu gohdu usnemts tappis. —

Kreewusemmè taggad jaw irr 33 tuhlf. werstes telegrawu liktas ar 180 stanziachm un lifschohht wehl 10 tuhlf. werstes telegrawu. Zil dsel-schu ar telegrawehm, eisenbahnehm un maschinehm pasaulè tohp istehrehtè. Woi nu kahds brihnum's, fa dselse schinnis gaddos dauds dahrgaka palikluse?

Warschawa. Wahssemme's Awises rakstiju-

schas, fa Grahwu Wjelopolski gribbejuschi nokaut ar kahdu nogiptetu grahamtu, fo winnam effoht nosuhtijuschi, bet nu Awises israhda, fa ne effoht teefa. —

Warschawa. Schelligais Leelwirf's Konstantins atkal 5 dumpineekem atlaidis sawu strahpi un teem wehlejis mahjäs pahreet.

Tehypatas Awises raksta, fa taggad rakstohht grahamtu, no kuras Iggauni warreschoht Wahzu wallodà eemahzitees. Latweefcheem tahdas grahamatas jaw fenn drukkatas un taggad wehl drukkahs.

Nowgorode. Septemberi sahls swinneht tohs leelus walst's-swehtlus par pateizibu, fa Kreewu walst's nu jaw 1000 gaddus wezza. Tad atklohs itt leelu skunstigu ar dauds isleetabm bildehm puschfotu gohda-stabbu, fo taggad zehluschi un kas maksajohht 500 tuhlf. rubl. Tur sanahls dauds augstu walbineeku weetneeki pee muhfu Keisera un peederrigeem, un arri no itt wiffahm kahjineeku, jahneeku un leeleem-gabbalu regimentehm tur sanahls pa 1 rohti un neisfakaitams kauschu pulks. Awises gan stahstih's, fa tur buhs swinnejuschi.

Kronstatte. Awises isstahsta, ar kahdu gudru un ruhpihu prahnu Keisera brahls, leelais Admirals Konstantins Nikolajewitsch, kas taggad Warschawà, schinnis gaddos effoht gohdajis par muhfu karea-fuggu buhschannu. Wiffu effoht pahrtaisjis us labbu, tiklabb pee saldareem fa pee fuggeem. 43 fuggi effoht braufuschi pa sweschahm tahlahm juhrabm, lai fuggineeki eemahzahs eet ar fuggeem. Taggad gandrihs wiffi fuggi pahrtaisiti un esjohht 63 karea dampfuggi ar rittineem, 185 karea dampfuggi ar fkruhwi brauzami un ar 2387 leeleem-gabbaleem. Taisfchoht arri jaunàs mohdes apbrunnotus dampfluggus fa Amerikà.

Kurssemme's gubernements Awises isfluddina Nr. 68., fa pehz liffuneem no 1ma Janwara 1862 § 8. un 70. wiffceem, kas allu jeb meddu

bruhwe, jafarakfta zil leeli winnu bruhfchu kubbuki un trauki un ka teem buhs buht ftempeleteem no Krohna akzises, un ka tadeht teem 1862trâ gaddâ buhs gahdatees fihmes un fcheines par to, ka tâ darrijufchi pehz fchi likkuma.

Kuldigas Magistrahts isfluddina, ka tahs fihkas-naudas zeddeles, ko Kuldigas kaupmanni laudis islaidufchi, tillai buhs derrigas lihds **Imai Oktobera** deenai 1862. Lai pee laika tahs eemihj prett flaidru naidu, jo pehzak tahs wairs ne taps peenemtas.

Zelgawâ Kurfemmes sinode, jeb mahzitaju faeefchanahs un farunnafchanahs par basnizas leetahm fahkufees 6tâ Septemperi un beigsees 11tâ Septemperi.

Behterburga. Reifers 3fchâ Augustâ pawehlejis atkal leelu pulku saldatu no gwardias un zitteem pulkeem atftawâ, pawiffam no deenesta atlaift, lai buhtu tillai til dauds saldatu, zil meera laifôs wajjaga.

Warschawâ fanehmufchi to wirsneeku Dombrowski, kas Bjelopolska ftepkawam Killam un zitteem ihstais padohma dewejs un usflubbinatajs us tahdu besdeewibu bijis. Arri zitti, winna beedri, fanemii un tohp teefati.

Galantes Kehnineene nobraukufe us Wahzsemmi pee fawa nelaika wibra, Printscha Alberta, raddeem. Bruhschu un Effu Krohnamantineeki irr winnas snohti, un nu arri Galantes Krohnamantineeks tapfchoht faderrehts ar Dahnu Printscha meitu Alekstrandru. Par to Dahni effeht tohti preezigi, jo nu palikfchoht stipree Galenderi winneem leelati draugi.

Italia. Kahdu neddelu ne bijam mahjâs, tadeht ne warrejufchi faweem laffitajeem wiannedel' stahstiht, kahdas leelas leetas Italiâ taggad notikufchas. Garibaldis ar kahdu draugu pulzinu fteppen bij pahzrehlees pahz juhru un no Kalanias, Sizilia, nogahjis Italias gallâ pee Kedschias ohstas. Bij zerreis, ka buhschoht tapat kâ 1860tâ gaddâ. Jo tad tur atnahjis no Sizilias toreift wiffi saldati un wiffi Neapeles laudis tam tuhda! peefkrehje ar leelu preeku un panehme leelo Neapeles pilfatu bes affins isleefchanu, un Kehninam Branzim II. bij jabehg us Gaëtu, fur tad kahdus mehnefchus wehl stipri turrejahs, kamehr to Wiktors panehme

un Branzim nu bij ja-eet us Rohmu. Bet fcho reiffi zittadi gahjis. Kehninsch Wiktors Garibaldim bij stipri aisleedfîs fcho nemeeru taggad fahkt un aisleedfîs Rohmu panemt, jo ar laiku to gan dabufchoht ar labbu; arri Napoleons to nebuht ne wehleja, bet draudeja ar leelu karra-fpehku Rohmu un Bahwestu pasargahkt. Wiktors arri wiffem faweem saldateem bij pawehlejis Garibaldim wiffur dîfhteess pakkal un winnu fanemt, fur ween to useefchoht. Tâ tad nu arri bijis. Garibaldis welti zerreis us Italias paligu — jo Kehnina karraspehks laudis sawaldijis. Garibaldim bij jadohdahs kalnôs; — palkawneeks Pallawintfchis ar faweem karra-wihreem pakkal steidsees un pee Aspromontes to usgahjis kalnâ un winna pulzinu apsenzejis. Garibaldis gan pawehlejis, lai winna laudis ne fchaujoht us Kehnina saldateem, jo tee effoht Italeefchi — bet welti. Kehnina wirsneeks pawehlejis til tuhdat fchaut. Paschâ preekfchâ bijis Garibaldis, winna dehls un zitti winna draugi kalnâ, un redfi Garibaldis krittis pats pirmas, arri winna dehls un zitti noschauti jeb feschauti tappufchi, zitti aisbehgufchi prohjam, un tâ tad Garibaldi, winna dehlu un leelafus draugus fanehmufchi un winnus noweddufchi ar fuggi us stipra kreposta Spezzias zeetumu, fur winnu tâ apwakte, ka neweens ne warr pee winna kluht. Garibaldis eewainohts tappis pee labbas zilfas un arri lohde eefkrehjufe winnas kahjas lohjekli un to maintajufe, tomehr tizz, ka dîfhwâ palikfchoht. — Tillko fchi sinna bij isgahjufe pa Italiu, tad gan dauds leelôs un masôs pilfatôs Garibalda draugi zehlu-fchi dumpi, bet Kehnina stipra waldifchana wiffur dumpineekus tuhda! falaufufe; arri tohs saldatus, kas bij isbehgufchi no karra-pulkeem un pee Garibalda peefkrehjufchi, leel fanemt un tuhda! kâ behklus noschaut; tohp teefati dumpa zehleji, bet wehl ne sinn, ko un kâ nu darrihs ar paschu Garibaldi. Napoleons, Cistreikeris, Branzis un zitti preezigi, ka tâ notizzis un Garibaldis sawaldihst, bet Italia un arr Galenderi kurnoht, ka Garibaldi gribboht teefahkt ar karra-teeftu. Zitti gribb, lai winnu teefa leelâ walstis landagâ, zitti lai winnu nowedd us Ameriku un lai apfohlahs, ka wairs ne nahfchoht atpakkal. Atkal zitti nu praffa, lai

Napoleons nu nebuht wair̄s ne gaidoht un Italiu wair̄s ne tirdinajoht, bet lai nu tuhdał sawus saldatus iswedd no Rohmas un Rohmu Italias walstei dohdoht — jo no dumpja taggad wair̄s ne effoht jabihstahs. Bet Napoleons effoht teizis, ka to ne warroht darriht. Lifschoht wehl leelaku karra-spehku Rohmā, lai ne dohmaht us to taggad ne dohmajoht. Pahwestu isdsiht. Prohtams gan; ja Napoleons sawu karra-spehku no Italias iswest, tad Italia paliktu swabbada un wair̄s ne buhtu tai jadarra wiś pehz winna prahta. Redsehs k̄a nu paliks.

Turkufemme. Montenegras kalnu-šaudim flikti deesgan gahjis. Omer Paschas ar sawu leelu karra-spehku, jebſchu gan daudskahrt fakauts tapis, tomehr eelaufees winnu leelds kalnds, ſcho maso semmitti apmahjis ar sawu spehku un paschu galwas pilſatu Zetenji tā spaidijis, ka meers jaderr un japadohdahs Turkeem, no kurreem til daudš gaddu simtenu bij pasargajuſchees. Ar muhsu Keisera un zittu waldineeku sinnu nu nespreedischoht, k̄a nu paliks ar ſcho masu walstinnu. Bet nu Turkeem arri nelaimē ar tahm gubernementim, kas pee Dohnawas, wiſuwairoł ar Serbias leelungu, kas gan patš sawu walsti walda, bet stahw appatsch Turku Keisera sinnaš. Ar ſcho Turkeem tahdas kibbeles, ka us karu gattawi un pee Uſias jaw effoht kahwuschees masā kauschanās. Ir siarp scheem zittu waldineeku kummiſſione gribb meeru pasergaht un ar to nu darbojahs.

Amerika. Sprantschu karra-spehks ar fuggeem nu eet us Mejiku, jo Napoleons to gribb un gribb pahrmahziht un ušwarreht. Laiks israhdihs, k̄a tur ees. — **Seemel-Amerikas** ihstahm walstim arween wehl eet flikti un wehrqu-walstim rahdahs buht wirſrohka; jo tahs til spehzigas un til stipri un gudri turrahs, ka tahs daudš leelakas ihstas walstis nezil ne eespehj prest tahm. Kaut tur tahda breeſmiga niłna affins isleeschana un semmes pohstischana jelle ahtri beigtohs. S—z.

Leepaja. Muhsu joukas gohda deenas irr nobeiguschahs un nu atkal kluſſi dsihwojam. Jo muhsu mihtoti augsti Weesi, kas schim pilſatam to leelu gohdu parahdija, ka palikka tē wairak nekā septinas neddekas juhrā masgotees, 21mā Augustā

7ndš no rihta, aisbraunja pa semmes jekku no wiſſa pilſata ar leelu mihleſtibu un gohdu iswadditi. To wakkaru preekſch aisbraukſchanas pilſata gardes un dseedataju beedriba aisgahja ar muſſiki ſmułkus wehjlukterus nesdami, augstus Weeſus atſweizinaht. Dseedataju beedribas lungi nodseedaja 4 jaukas atſweizinaschanas dſeesmas, ko Leelwirſti un Prinzeſſes pee lohgeem stahwedami klaufjahs. Dseedaschanu beidschoht Leelwirſts Alekſander Alekſandrowiſch un abbas Prinzeſſes ſirdi kustinatas wiſſeem pateizahs un wiſſam kauschu pulkam lohti laipnigi „ardeemu“ fajzidami arri teiza, ka Winni Leepaju nekad ne aismirſiſchoht, bet paturreſchoht weenumehr mihligā peeminā un ka gribboht drihs atkal ſchē atnahkt. Pilſata eltermannis Uliha lungs augſteem Weeſeem par to, ka muhsu pilſatu til augsti pagohdinajuſchi, Leepajneeku wahrda pateiza un laimi wehleja, pehdigi „urrah“ ušfaukdams, us ko tuhlin muſſikis spehleja un wiſs kauschu pulks urrah lihds sauja. Tad marschi spehlejoht lohti mihtotus Weeſus wiſſi atſweiznadami gahja us mahjahm un Leelwirſti k̄a arri Prinzeſſes wiſſus itt mihligi ſweizinaja un us dseedatajeem daudš pulkes kaiſija. — To mihibu un laipnibu, ko pee muhsu augſteem Weeſeem effam tannis pagahjuſchās deenas redsejuſchi, ne spehjam pilnigi isflaweht. Winni ne puſchlojahs ar greſnahm drehbehm, jebſchu gan tahdas Winneem pehz sawa augsta gohda walkaht peederahs un ikweena zilweka, k̄a augsta tā arri semma, ir masu behrnu ſweizinaschanu mihligi ſanehma. Winneem patikka arri us kahdu zeemu, Behrfonu Krohna nowaddā, kas klahť pee Leepajas, aisbraukt pee arraju-šaudim ispreezatees, kur Reina mahjās pee Krohna meſchafarga jaukā birſe ugguni ušluhruſchi, darbojuſchees par isluſteſchanohs pee ehdeena wahrſchanas. Redſ, laſſitajs, kahda semmiga istureſchanahs! Woi ne wart dascha jaunefle, kas druſzin kahdu rohku darbu eemahziufees, jaw kaunahs pee praſtaka darba rohkas peelikt, no tahm Prinzeſſehm labbu mahzibu nemtees?! Wehs wehlam muhsu laipnigeem augſteem weeſeem, kurri pee mums leelā gohda peeminā ilgōs laikōs paliks, weſelibu, ilgu muhschu, ſwehtibu un laimi us wiſſeem Winnu dsihweš jekkeem! J. Sch—r.

Behterburga. Geweinowa lungam ta brih-westiba dohta, ka winsch tai wisseelakä eelä, ko fauz Newski-prospektu, warr eerikteht krehslus preeksch sehdefchanas gahjeem, kas gribb apsehstees un atpuhstees par to maksu, 3 kap. par krehslu. Tahda eerikteschana jaw irraid Parise, Londonä un dauds leelös pilfatös. Sullaini mundeerinä apgehrbti stahwehs pee krehfleem us parreisibu roudsht un to maksu sanemt. Katrs, kas apsehshahs, dabbu weenu sishmiti (zeddeli) no sullainem prett to maksu un ta tohp tuhda pahrplehsta puscham, jo pehz zeddelu truhkuma fullainem tas rehkinums ar naudu ja-atdohd.

Warschawa. Waldischana tiffa sinnamä, ka tas Arkiwars, (kas teefas aktes glabba) A. Samoiskis fawä nammä fleppen tahdas lappas drukka, ar ko zilwekus us bunti un dumpi muddina. Tapehz teefai wajadseja Samoiska nammu pahrmelleht un tas notiffa par nakti. Durwis atradda aischlehtas un kad pehz pusstundas slauweschanas netiffa atwehrtas, tad durwis ar warru uslausa un atradda istabu pilnu ar duhmeem. Us grihda un eeksch krahfns degga dauds leelas pakkas ar papihreem. Samoiskis bija bahls un lä apstulbis. Turpat arri atradde drikku maschine. No tahm wehl flapjakahm lappahm, kas no drikkes nupat bij isnahkluschas un tadeht wehl ne bija pawissam sadegguschas, teefa pahrllezinajahs, ka tahs riftigi tahdas, ar kurrahm laudis us dumpi prett waldischanu tiffa skubbinati un tapehz Samoiskis tappa nosohdihts ar Sibiriu us 12 gaddeem pee kerrahm un zeetumneeka darba; bet schehligs Leelwirst, muhsu Peisera brahlis, to spreedumu us pussi atweeglinaja tä, ka tiffai 6 gaddus ta strahpe ja-zeesch. Tä eet zilwekam, kas prett waldischanu darbojahs, ko Deems ne palauj un tapehz tahdus greklus wedd pee gaismas. J.....i.

Belgiä ustaisijis zeppurneeks no 23 tuhst. wezzahm waffaras zeppurehm smukkn nammu. Ar nammu warr braukt kur gribbedamä, jo tam appalschä ritteni un lohka grihda. Namminsch effoht til prahws, ka wihrs ar feewu un behrneem jo

ehrti warroht dsihwoht un tomehr ne diwus birkawus naw smags.

Calenderi aprehkinajuschi, ka wiiani ifdeenas 50 milj. sehwekkohzinus isbruhkejoht. Gan leels pulks, bet leekahs tomehr par mas buht; jo isnahl us katra zilweka tiffai 2 kohzini par deenu. 1 milj. sehwekkohzinu maksä kahdus 20 dahlderus; Calenderi tad istehretu ifdeenas tuhst. dahld. par sehwekkohzineem. Wahzsemneeki, kas jo leeli pihpetaji, patehreh isdeenas warrbuht lihds 100 milj. kohzinu, kas 2 tuhst. dahld. maksä.

Berlinä paliffa par scheem waffaras swehtfeem kahda mahte ar saweem pezeem behrneem itt nejauschchi flimma. Tiffa atfaukt diwus dakterus un schee ismeklejuschi apleezinaja, ka effoht gipti ehdufchi. Tik ar leelu publinu flimneekus warreja isglahbt. Mahte ar behrneem bij suschu galku ehdufchi, kas deenu preeksch tam bij wahrita. No karsta laika bij galka eestahwejusces, wezza un zaur to giptiga paliffusi. Schi gipts gaddahs mihsstä un treknä galkä, jaunös un lohti mihsstös feerös, lohti mihsstäs deffäs, fehnäs, renges un t. j. pr. Kad tahdi ehdeeni dabbu fittä laikä eestahwetees un ehdoht rihklä suhrst, tad sinni, ka naw wairs lahga.

Italia. 13tä Janwari waffarä irr leels gabals no 15 tuhst. pehdu augsta Montblant kalna sagahsees. La Perrières mesch effoht zaur scho kalna gabbala sagahschanohs novohstihst, bet par laimi neweens zilweks naw nosists. J. R.

Smeefti.

Kahds meschafarges par sawu meschu jahdams fateel semneeku, kas ar 2 funneem nahk no ganneem mahjä. Schis winau usrunna tä: „Kamdeht juhs ar funneem par meschu staigajet? Kad man buhtu plinte-lihdsä es winnus noschautu.“ Saimneeks itt lehni atbild: „Par scho farkano man gan buhtu schehl, bet preeksch to melno jaw pehrn mefleju rakkari, kas to noschautu.“

A. R.t.g.r.

Jaunas sinuas.

Wahzsemme. Pehrnoja gadda irr Wahzsemme 9 tuhft. un 400 jaunas grahmatas drukkatas. Leelakais pulks no schihm irr pirmo reis drukkatas, zittas atkal no jauna tikkai rakstos eespeestas. Par masu Kursemmi un Widssemmi naw tik dauds jaunas Latweeschu grahmatas pasaulē islaistas, kad arri rehlinajam no pascheem wezzeem laikeem. — kad pirmo Latweeschu grahmatu sahka drukkagt — lihds schim brihdim. Bet Latweeschu irr arri tik 1 milj. un Wahzeeschu kahdi 40 milj. Un Wahzsemme irr jaw fenn gaddeem gruntigi skohlota walsts, bet pee mums wehl dauds jamahzajs, ja pee schi gohda un labbuma gribbam tikt. Un tomehr arri pee mums gaddu no gadda grahmatu pulks wairojajs, un jaunu grahmatu irr papilnam, bet to grahmatu pirzeju un lassitaju irr wehl tohti mas. Ta schehlojajs wissi grahmatu pahrdewei Kursemmē un Widsemmē. Zil pee mums pehrnoja gadda jaunas Latweeschu grahmatas drukkatas, to ne warru itt skaidri pateikt, bet netizzu, woi 10 rubuki peektiku wissus aispehrna un pehrna gadda Latweeschu rakstus sapehrkoht. — —

Wahzsemme Izhlikē nesenn notikka schi nelaimē: Skohlmeisters skohlā 7 gaddu sehnām, kas ne bij labbi sawu usdewumu mahzijeēs un ne skaidri rakstijis, bahrdameēs pee rohkas fakerr, un rau! sehns faschtuhl pee semmes un irr nohft. Dakteri dohma, ka sehns no bailehm schlakku dabbujis. — Nelaimigs brihdis!

Dambakkas pilfata, Sprantschōs, sibbens paschā basnizā eespehris, ka wissa basniza nodeguse. Skahde effoht pee 150 tuhft. prankeem leela. — E. J. S.

Bihbetu beedribu darbs 1861 gaddā.

Basnizas sinnu schi gadda 1 mā nummuri Deewa wahrdū draugeem sinnu effam dewuschī par Bihbe-

les beedribu darbu 1860tā gaddā. Nu atkal stahstisim, kā Deews pehrnoja gaddā palihdsejis scho fw. darbinu strahdaht.

Ielgawas Bihbeles beedriba 1861mā gaddā irr isdallijusi pawissam 2 tuhft. 541 swehtu rakstu grahmatas, Wahzu un Latweeschu wallodā; naudas eenahschanas tai irr bijis: 2 tuhft. 890 rub; prohti 249 rub. wairaf nekā 1860tā gaddā. Isdohschana irr bijuschi 2 tuhftoschi 573 rubuki.

Rihgas Bihbeles beedriba 1861mā gaddā laudis islaidusi 4 tuhft. 794 swehtas Bihbeles grahmatas; naudā irr bijis eenahschanas 6 tuhft. 666 rub.; prohti 2 tuhft. 501 rub. wairaf nekā 1860tā gaddā; isdohschanas irr bijis: 4 tuhft. 668 rubl. Tajs Bihbeles grahmatas, kas tikka pahrdohstas un isdallitas bija: Latweeschu, Wahzu, Iggounu, Pohlu, Leischu, Kreewu un Ebreeru wallodā drikketas.

Widssemes draudschu bihbeles beedribas tai paschā gaddā bija pahrdewuschas 1 tuhft. 414 swehtas grahmatas, un bes naudas dahwajuschas 1 tuhft. 703. Par pahrdohstahm grahmatahm bija fanehmuschas 655 rubl.; mihlestibas dahwanu bija falassijuschas 2 tuhft. 418 rubl. No 1817ta gadda, kad pirmas Bihbeles beedribas Widsemmē zehlahs, pawissam irr isdallitas 60 tuhft. 484 Bihbeles grahmatas. Wifsbaggatakus uppurus 1861mā gaddā irr samettuschas schahs draudses: Burtneeku dr. 149 rub.; Raunas dr. 140 rub.; Wezgas-Peebalgas dr. 120 rub.; Walmeeres dr. 115; Mas-Sallazses dr. 111 rub.; tad nahl: Rohpaschu, Gulbenes, Dikllu, Lirses, Straupas, Ummurgas draudses un t. pr. No Dikllu draudses raksta, ka tur neweena mahja bes swehteem raksteem ne effoht; Straupes draudse jaw wissas mahjas effoht leelas Bihbeles, kas par paleekamu mahjas mantu no Bihbeles beedribas dahwinatas.

No Ahdaschu dr., no Krimmuldes dr., no Skuijenes dr. un wehl no zittahm draudseh m raksta, ka jo wairak laudis effoht eradduschi sawas dahwanas doht preeksch Bihbeles beedribas, preeksch missiones, preeksch palihdsibas lahdes un preeksch Sibirias tizzibas brahteem, — jo leelaks preeks wisseem effoht pee dohshanas; un dahwanas ilgaddos wairojahs un eet augumâ. Lai schelligais Deews un Pestitajs mums wisseem dohd nu usturr tahdu preezigu deweju prahtu, jo waijadsibas irr leelas wiffas mallu mallas.

Mehweles Bihbeles beedriba pehrn isdallijusi 3 tuhft. 7 swehtas grahamatas: Fggauuu, Wahzu, Sweedru un Latweeschu wallodâs. Naudas eenahtschana irr bijusi 3 tuhft. 680 rubl., prohti 489 rub. masak nekâ 1860tâ gaddâ; isdohschanas bijuschi 3 tuhft. 302 rubl.

Pinnu semmes Bihbeles beedriba 21mâ Juhni 1862 fwinneja sawus 50 gaddu swehtkus; par wissu to laiku ar Londones Bihbeles beedribas paligu effoht Pinneem gahdajusi un isdallijusi 329 tuhft. fw. rakstu grahamatas.

Schelligais Deews pehrnaja gaddâ arri daschâs weetas Bihbeles beedribu darbam durwis atwehris, kas lihds schim wehl bija aisflehtas. Tâ lihds schim Gistreiķu Keisera walsti nebija brihw Bihbeles Kattokeem pahrdohst; bet pehrn waldischana irr wissur brihwibu dewusi Bihbeles beedribas eezelt; zitti Kattoļu preesteri gan nikni turrotees pretti, bet ko tas palihdschs?

Italias semmê, kur preeksch kahdeem 5 gaddeem wehl Kattoļu preestereem bija brihw latru zilweku, kas Bihbelê bija lassijis, zeetumâ eelikt — taggad wissur Bihbeles teel pahrdohsas, un dauds Italeeschî sewim gahda to swehtu dwehsetu mantu; Enlantes Bihbeles beedriba tē weenâ paschâ 1860tâ gaddâ irr isdallijusi 30 tuhft. Bihbeles; Schweizu semmes ewangeliuma tizzibas laudis saweem Italias nahburgem irr gahdajuschi kahdas 25 tuhft. Bihbeles, un Waldenseri, ewangeliuma tizzibas wezzu wezzi leezineeki, kas dauds waijashanas tizzibas deht no Kattokeem ilgu laiku irr redsejuschi, taggad drohschi un preezigi sawu Deewa wahrdu tizzibu warr apleezinaht wiffâ Italias waldischana, un Bihbeles isdallijuschi kahdas 4 tuhft. 200.

Arri Spaniâ Enlantes Bihbeles beedriba sawu darbu sahkusî strahdaht un zittos pilfatos ma-

sas ewangeliuma draudses sahkuschas salassitees. Bet schê Kattoļu preesteri un arri waldischana stipri sahkusî waijahst ewangeliuma tizzigus laudis. Zittus zeetumâ eelikkuschi, zittus Krohna laiwâs pee aireem peekalluschi, kâ tur ar slepkaweem mehds darriht. Bet tee to wissu labpraht panesî tizzibas deht, un to Kungu Jesu slawe sawas mohkâs; zitti atkal kahjâs, kas Bihbeles pahrdohd, pirzeji un lassitaji arri rohnahs, un paschi Spanceeschi Awisês leezina, ka tas effoht winnu tantai par kaunu, ka tizzibas deht ar gohdigeem un deewabihjigeem laudim tâ darroht, kâ ar slepkaweem un sagteem. Arri Spaniâ drihs tas laiks nahs, kad tas Kungê sahjis: „Epata“ tas irr „atwerees“ (Mark. ew. 7, 35.) un saweem wahrdeem kahjas dohs, ka tee tezzinus warr eet!

Kappenes atwehruschahs, dsihwais gars eelich mitron' fauleem,

Tautas neisskaitamas zehlsuschahs no kappu praukeem.

Jesus sauz: pazekatees!

Jesus tur, ko fohlijis!

R. B.

Wahnu tizziba.

Mums no Deewa wahrdeem skaidri sinname, ka wiffa mahnu tizziba, burschana, sibleschana, apwahrdoschana, appuhshloschana un schahdi tahdi pestetu darbi wairak naw, ka Deewa wahrda pulgoshana. Tomehr muhsu starpâ wehl atrohdash tahdi, kas wahneem tizz, bet tee arri drihs teel panahkti, ka wairak nemahk, nekâ mukku laudis peewilt. Swehti roksti runna tâ: „Lai tawâ starpâ ne tohp atrasts, kas sibleschonu zeeni, jeb burwis, jeb kas weena sibneeka garru jauta, jeb simes zeenitajs, jeb kas tohs mirruschus jauta. Jo wiss, kas to darra, tas irr tam Kungam weena negantiba.“ 5 Mohs. 18, 10—12. Tâ nu falka fw. Deewa wahedi, tâ arri mahza ohtrais bauilis, bet pasauke mahza zittadi. Passihu wihru, kas firmus mattus peedsihwojis, pasaulê dauds ko redsejis un dsirdejis, tatschu, kâ suns bluffu, tâ winsch mahnu tizzibas pilns. Katram no saweem behneem winsch dohd kahdu mahnu rakstu lihds. Schê apraksta ta behna dsimschanas deenu, kahda laime winnam winna muhschâ buhs. Ar wahrdu: kurri mehneschi un gaddi irr laimigi, kurri nelaimigi; kahds irr behns no dabbas; kad prezzesees; kahdas

drehbes passe, kahdas nepasse. Laulibas gultas galw'-galli waijag greeft us to pussi, fur saule lezz, tad laimigi dshwofchoht lauliba. Gohwin waijagohht raggus greeft us to pussi, fur lobbaka semme, tad wairaf peena dohschoht. — Turklaht jauz sweschus wahrduš widda, kas mas saprohtami, ka: Jinks, Sanks, Sunks, Lapperdekus un Jesu Nazarenuš X. Rez. Judagum X. fantus, Glacheus X. fleeres X. Lucas X. — Josanes X. pasargi man no pehrkona un sibbina tawa wahrda labbad. X. X. X. Jesus Nagepens, es pawehlu sewi un wiffus, eelsch wahrda Deewa X., ta Tehwa X., ta Dehla R. un ta sw. Garra X. X. J. Amen, Amen. Ublion X., Beeceztezes X. X. X., Seeconli X. X. X. un t. j. pr. — Tizz, ja kahdam schi gramata ar teem wahrdeem irr, tad tahds irr drohschs un pasargahds no wiffada tauna, tam newarr kaiteht itt nekas. Bet nu prassim woi ta mehš drihstam mahzibt un runnaht? Remas!! — Tu trakkais! ka tu drihstah tahdu besdeewigu mahzibu mahzibt, kas sw. Deewa wahrdam gluschi prettim un sw. Deewa wahrduš til besdeewigi saimo. Bezam wihram gan waijadseja kaunetees un gohdu prast, bet ne wis willigu mahzibu isseht sawu behrnu firdis? Deewa wahrduš tu ne turri un teem ne tizzi, un Deewa nammā tawa kahja wairš ne eet. Tawa tizziba eelsch Kristu Jesu tew irr suddus! Tu staiga no weena us ohtru ar burwju un mahnu tizzibu pihdamees, un ko tu darri, to tu par grehku ne turri un netizzi, ka burwju un ragganu alga buhs tai sanki, kas ar ugguni un sehru degg. (Zahn. par. 21, 8.) Deewa swehtiba un winna labbaš un scheligais prahts ne pee tew, ne pee taweem behrneem buhs atrohnamas, lihds kamehr tu wehl dshwof mahnds, neschlihtiba, beskauniba un zittos rupjōs grehōs. Atgreeses no sawa tauna zella, tad ween tu dshwof.

—b—g.

Deewš neleekahš apfmeetees.

Kahds ballamutte no trohga nahkdams bahrgā pehrkona laikā, zitteem laudim redsoht par spihiti wiffadi ehromjahš, ka ween prasdams, mettahš semmē, tad atkal lehze augšā un ruhze tāpat ka pehrkons. Behzak sawu labbu rohku us debbesim vazehlis wiffā spehka ruhkdams blahwa: „Nu, nu! wezzi, ruhzi, ruhzi tu tur augšam! es tāpat warru ka tu!“ Drihs pehz tam schahwahš sibbins azzumirkli us semmi un scho besdeewigu sai-

motaju tā fatreeze, ka winsch gulleja us weetas itt sils un melns, ka pawiffam wairš ne bij pashtstams! — Deewš ne leekahš saimoteees. —

—b—g.

Vihdsibas.

Wista no sigdas lehza un aistezeja dsert. Pa tam saimneeze winnas pantus no sigdas nehma un pibles pantus eelikka. Kad isperreja, tad preezajahš par behrnineem, bet brihnejahš, ka ne brehza vi, vi, vi, bet ab, ab. Arri kahjinas un schnahbelischi bija sweschadi. Tomehr mahte tohs wahke un par saweem behrneem turreja. Kahdu deen zeerejoht pee dihka nahza un te behrnini wiffi sagewe dihki. Masnee peldeja schury un turp, bet wista gare uhdens mallu tezedama sawa kluf, kluf, kluf! tomehr behrni wairš ne nahza no uhdens ahra. — Mahtes firds paleek mahtes firds, kad arri behrni paleek pahrgudri un neklausigi. Basaule behrnu firdis drihs pahrwehrišch un tā tee aismiršt to zettortu bausli.

„Woi gribbeet sinnaht, kas preeks irr?“ runnaja karsta waffara us wardehm. Ta ischaudeja wiffus pohrelus un pohpeenus un wahrdehm bes uhdena bija pahrlaeku gruht. Kad nu wiffas panihka un leelas slahpes iszeeta, tad nahza mihligs pehrkona leetus un wiffas preezajahš un fajutta to leelu laimi pehz pahrzeestahm behdahm. Woi naw arri mums janihkt un jaslaphst, jawaimana un jaraud? Kapehz tas debbes Tehwš tā nolizzis? Lai mehš zenstamees un ilgotumees pehz tahm dabbes mahjahm.

A. B—nn.

Sluddinaschanas.

W i k k e k u gadda - turgus Kandawas meestina ne ka lihds schim tai 29ta Septembara deenā, bet scho gadd schiddu swehtdeenas deht tai 2tra Oktobra deenā taps noturrehts. Meestina preefschneeks. 1

O h s o l u m u i s c h a s (Paulsgnade) Kaugeru saimneekam tanni nakti no 20ta us 21mo Augustu s. g. no lauka gaischi brubns strgs, 12 gaddus wezz un us labbo azz aihs, ar kasteem ratteem, nosagts. Kas par scho sahdsibu skaidru stauu dohs peeminnetam saimneekam jeb Ohsolmuishas pagasta teesai, dabhuhs 10 rubulus pateizibas naudas. 1

Es saweem ustizigeem draugeem un pashtameem, kas juhs manim prezzi effect ustiziejuschi, eelsch teem

dauds gaddeem, samehr Rihgâ esnu dšihwojis, tilpat augstas kâ semmas labrtas laudim un luptscheem ittin sifnigi pateizohs par teem kapeikeem, so mannim atmettufchi. Kad nu taggad wezzuma un flimmibas dehft no daktereem mannim aisleegts ar tahdahm andeles buhschanahm sewi wehl publetees, tad nu es to sunamu darru un luhdsu: ja labdam ar mannim wehl kahda runnaschana jeb darrischana, jeb kas mannim ko parradâ buhtu, tad to wifwehlaki lihds Imo Merzi 1863 ar mannim isdarricht, jo wehlaki wairs ne tiks peenemts. Es taggad dšihwoju Krohna Spriggaulu-muischu (Wilhelminenhof) Rohdsu mahjas, Dohbeles aprinki. **Hans Greewing.** 3

Wehrâ leekama fluddinaschana.

Schê es sinnamu darru, ka tâpat kâ vagahjuschâs tâ arr fcho gadd mannâ eljes pabrichi, Tohrnalalnâ (pee Rihgas) pirmas sortes linna-sehklas, arri linni no mannim tohy pirkti. Tê slabt arri peeminnu, ka mannâs jaun usbuhwetâs Ameritaneeschu dampfud-mallâs pee Zelgawas schoffejas Nr. 2. wiffadu labbibu pehrfu, kâ: kweeschus, rudsus, meeschus un firmus. Es taveh; luhdsu wiffus zeen. arrendatorus un gohdi-gus nohmneekus sawu labbibu un linnus mannim pee-west un no mannim arween gohdigu apdeeneschanu sagaidibt. 3

Tohrnalalnâ pee Rihgas, 21mâ Augustâ 1862.

Carl Chr. Schmidt.

Sagti sirgi!

Ruzzawas dirveem fainnceeem — Sungalam un Geistantam — pirmajam weenu, obtrajam diwi sirgus, tantî nakti no 20ta us 21mo Augusti nosagge. Sungala sirgš bij melns (ne tumfchi, bet pelleti melns) 12 gaddus wezz, pilnigs no auguma, ar lauku peeri (bleffi peerê), labbas puffes pakkakas ziflâ tam bij leela rehths, un pakkakas lahjas naggi rohboti; wehrts 35 rub.

Geistanta sirgi bij: weens abbolaini sils, 4 gaddus wezz, garras pinkotas frehtes (farrî) us labbo pufft nolihluschas, mehrens no auguma, 50 rub. wehrts; ohtes tilpat leels behrâ spalwâ, 7 gaddus wezz ar mellahm frehtim un mellu asti, us labbo pakkakas lahju pastihws, wehrts 30 rub. Kas par scheem sudduscheem sirgeem pee Ruzzawas pagasta-teefas flaidras sinas warretu atlaist, dabhuhs 10 rubl. pateibas malku; tomehr ta apsinaschana, ka sawam tuwasam zaur to buhs labba darrijis, buhs gohdigam zil-

welam ta labbaka alga. Zapeeminnu, ka Geistants nesenn zaur ugguns-grehku wiffu sawu mantibu bij saudejis; tē nu atkal sawads frusts!! 3

No Trojikea fahdschas, Leischs pee Slobdes, Stas Augusta deenas nakti no gannibahm nosagti Led-dewuschu Lukwofchu fainnceekam 4 sirgi: 1) tumfchi behra Fehwe; pirmas labbas lahjas nags bij zauri pahrsprahdsis, widduweja auguma, 10 gaddus wezza, muggurâ masi kypreki, 50 rubl. wehrta. 2) tumfchi behrs sirgš, nuwat isruhnihts, 5 gaddus wezz, leels, 80 rubl. wehrts. 3) tumfchi behrs ehrseliš, 3 gaddus wezz, druffzin masaks, 80 rubl. wehrts. 4) rauds sirgš, 10 gaddus wezz, leels no auguma, 40 rubl. wehrts, pee labbas pakkakas lahjas eededsinatas sîhmes: MU, no ohtra sirga pahrsperfs pee tahš pahšas puffes. Kas par scheem sagteem sirgeem flaidru sinu dohd us Trojikeem tâ, ka tohs warr atdab-buht, dabhuhs 50 rubl. pateizibas naudas. 3

Dšintâ Miffas mniščâ tas schigadda lohpu-un sirgu-tirgus diwi neddelas peh; ohtra leela Geza-was tirgus, prohti tanni 7tâ Septemberi 1862 taps noturrehts. **Muischas waldischana.** 2

Augsti zeen. muischneekem, lungeem un wiffeem zitteem teizameem laudim es eedrohšchinajohs ar fa-weem raksteem isfluddinabt, ka Kursennê pee Saldes **skunstes un andeles dahrsneeka** par wifslachtaku peenahlamu tirgu warr dabhuht pirkt: wiffadus anglu-kohtus un ohgu-krumus, wiffadus pulku-sihpolus un wiffadus rohšchu-krumus, kâ arri wiffadas dahrsu-saknes un kahpostus pa schakreem (pa 60 gobbaleem).

Es arri usnemmohs tohs anglu-kohtus un ohgu-un rohšchu-krumus, kas pee mannis taps pirkti, labbi eestahdiht, ja kahds gribbetu, lai tâ darru. 3

Johann Peter Rosenberg.

skunstes un andeles dahrsneeks Saldê.

Krohna Grohbinas muischas-waldischana tē is-fluddina, ka schinni gaddâ Krohna Grohbinas tirgus taps zelts (buhwehts) 18tâ Septemberi un 19tâ un 20tâ Septemberi taps turrehths, un ka tirgâ tilkai Krohna Grohbinas allu brihw pahredoht; tadeht teem, kas tirgâ bohdes tur, allu tilkai no schihs muischas buhs nemt. 3

Grohbinâ, 28tâ Augustâ 1862.

Muischas waldischana.

S i n n a.

Zeen. I. mahz. Tohs 7½ rubl. preeščâ Pehterburgas nodegguschem un ½ rubl. preeščâ Sibircias tizibas brabteem no Stendes-Spabres draudjes effam dabhujuschi un nodohsim tur, fur janodohd. No sirds pateizam kristigeem dewejeem.

Zeen. K. U. Pateizam par juhfu raksteem. Pazeeschatees, samehr buhs ruhmes tahs list Awifes.

— 3.